

Moderna utvecklingsstrategier och modeller –

Har Sogn og Fjordane sin egen logik?

AKTUELLA UTGÅNGSPUNKTER

- Etablerad teori- och metodutveckling är fokuserad på staden/byen → närings- och befolkningskoncentrationer och högteknologiska utvecklingsprofiler.
- Hit går också politikens och ekonomins uppmärksamhet och därmed också utvecklingsmedel och forskningsresurser.
- Vilket leder till en förstärkning av det dominerande perspektivet!

- Det är också i denna geografi som mycket av utvecklingen i många avseenden bestäms, **men inte i alla!! och den är beroende av**
- Resten = omland, ruralitet, periferi, marginalitet, landsbygd...

Danson, M och de Souza, P. (Eds) (2012) *Regional development in Northern Europe - Peripherality, marginality and border regions*. Routledge.

Bokens bakgrund och delvis resultat

Periferi och marginalitet är speciella dimensioner, versioner och varianter med följande vetenskapliga karaktäristisk:

- Rent generellt är det inte många studier som har hanterat denna problematik på ett övergripande plan.
- Begreppen hanteras vårdslöst i litteraturen och är fortsatt fuzzy (otydliga) trots att de används mycket.
- Med en precisering skapar de en möjlighet att förbättra förståelsen av vad som stödjer och hindrar tillväxt och utveckling i icke-centrala regioner på ett mer generellt plan och, i vissa avseenden också för urbana och centrala miljöer.
- Det finns en utgångspunkt för en förbättrad analys av regionerna i sig själva, trots att väldigt mycket material som presenteras fokuserar på det unika i varje region.

Några konklusioner som har växt fram i verksamheten!

- Det finns en idag dominerande logik, som förvrider den verkliga bilden
- Om så kommer centrums exklusiva roll fortsätta att definiera agendan, vilket leder till analyser som inte klargör utan snarare döljer, och som skapar eller tvingar fram (i lyckliga omständigheter) lösningar på ickeproblem. I vissa fall förstärker problemen.
- Kontrafaktiska studier är en bra utgångspunkt för god forskning i detta fall.

Periferi - en skiss på ett intellektuellt, vetenskapligt och policy-väsentligt problem!

- Tendenser (strukturer och processer) som varit eller åtminstone som konsekvent presenterats som negativa.
- Är vi nöjda med den uppmärksamhet som periferin får i forskarvärlden? Kan vi vara nöjda med hur etablerad teori hanterar förhållanden i och till periferin?
- Är sättet vi mäter centrala drag tillfredsställande hos och för periferin?
- Har vi en teoretisk och metodologisk beredskap för dagens nya strukturer och processer?

Min **apologetiska** tes är att vi har en systematisk underskattning/nedvärdering av periferins positiva förutsättningar, faktiska resultat och potential.

PERIFERI - Den negativa bilden?

- Avlägset, långt borta, avsides.
- Gles befolkning. Nettoutflöde och strukturella förändringar.
- Negativa åldersprofiler.
- Låg inkomstnivå (reell och nominell)
- Låg nivå på den offentliga servicen
- Liten tillgänglighet till offentlig forskning.
- Traditionell branschstruktur och areaintensiv exploatering.
- Lokaliteter ofta definierade av ensidig branschstruktur, dominansen hos ett enskilt företag. Sårbarhet.
- Beroendet av den offentliga sektorn som en större aktör på arbetsmarknaden.
- Policyfrågor och instrument.
- Den negativa spiralen.

ASPEKTER AV TEORI

- Används den etablerade teorin för att diskutera periferin?
- Kan vi vara nöjda med hur etablerad teori används vad gäller periferin?
- Två exempel:
 - Agglomeration vad är det och när gäller det och när övergår det i sin motsats?
 - Myten om det urbana. Tillväxt, storlek, struktur. Komparation.

AGGLOMERATIONSTEORIER OCH DERAS SVAGHETER

- "NÅGONTING FINNS I LUFTEN" (A. Marshall) JA, men vad?
 - Arbetskraft
 - Service/support
 - Kunskapsöverföring
- Komplex analys ger belägg men samtidigt kommer starka belägg – diskussion kring en försvagning av geografiska fördelar och förklaringar.
- Agglomeration – deglomeration
 - Agglomeration - disagglomeration

Silicon Valley

“It is almost capitalism on steroids.”

BBJ

DET URBANA: FARAN AV ABSOLUTA DIKOTOMIER OCH BRISTER I DEKONSTRUERINGS AV DESSA

- Urbant/ruralt, centrum/periferi, urban+centrum/vs periferi.
- Analytiskt helt avgörande att vi dekonstruerar det urbana.

- Alla urbana miljöer förändras inte positivt i tillväxt.
- Alla urbana miljöer ökar inte sin befolkning utan minskar.
- Jag har inte sett någon analytiskt ställa frågan om allt, alla delar, i staden bidrar till ekonomisk tillväxt och utveckling.
- Frekvensen av entreprenörskap varierar inom staden. (Percoco, 2012)

MÄTMETODER OCH MÄTNING

- Är det sätt vi mäter perifera fenomen, strukturer och processer tillfredsställande?
 - Mäts det?
 - Vad mäts och vad representerar det?
 - Hur mäts det? Sammansättningen av komplexa indikatorer för komparativa ändamål. Hur meningsfulla och tillförlitliga är de.
 - Hur presenteras de?
- Det unika projektet, fenomenet och relationen mellan enkla och komplexa orsakssammanhang.

PERIFERINS ALTERNATIVBILDER I

- De traditionella näringarnas faktiska bidrag och roll. Den nödvändiga produktionen, komplementariteten och beroendet av periferin.
- Basal ekonomi: kostnadsprofiler, produktivitetseffekter och resursvärdering. Bilden är så mycket mer komplex.
- Nya näringar
- Omdefiniering och breddning av innovationsbegreppet leder till fundamentalt alternativa resultat.
- Omdefiniering av entreprenörskapsbegreppet som vidgar omfattningen till dynamiska processer.
- Omdefiniering av kontextuella förutsättningar för utveckling.
- Ägandestrukturer och konsekvenser. Påverkan av olika former av ägandeskap.

PERIFERINS ALTERNATIVBILDER II

- Katedraler i öknen
- Humlor som inte borde kunna flyga
- Investeringskapital, humankapital och socialt kapital
- Bosättningsmönster, livskvalitet och ekonomisk rationalitet.
- Multiemployment och arbetsmarknad.
- Fokusering på det lokala och platsen
- Avstånd och tillgänglighet.
- Miljöfrågor

Mina arbetstaser....

- Acceptera att vi kommer ha ett kontinuerligt problem vad gäller balansen mellan grund- och tillämpad forskning. Medvetet definiera en balansnivå.
- 'Nyttan' har idag satts i högsätet på ett sådant sätt att de långsiktiga och generaliserbara perspektiven har problem att få resurser och utrymme.
- Forskningens ansvar ligger **också** i att definiera forskningsfrågor som praktikerna (företagarna, det offentliga och frivillighetssektorn) inte kan formulera för att de varken har den nödvändiga kunskapen eller erfarenheten.
- Varje liten del i sig själv
- Men helheten är en alternativ logik och måste hanteras som en sådan.
- Resurser krävs
- Resultatet blir en radikalt förändrad policystruktur.

PROBLEM OCH MÖJLIGHETER

- Duger teorierna?
- Duger analysinstrumenten?
- Duger politiken
- Duger styrinstrumenten?

Tack för uppmärksamheten

PETER DE SOUZA

peter.desouza@hihm.no

PEMABO.NET

